

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2022. február 10.*

„Előzetes döntéshozatal – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Munkavállalók kiküldetése – 96/71/EK irányelv – A 3. cikk (1) bekezdésének c) pontja – Munka- és foglalkoztatási feltételek – Díjazás – 5. cikk – Szankciók – Elévülési idő – Az Európai Unió Alapjogi Chartája – 41. cikk – A megfelelő ügyintézéshez való jog – 47. cikk – Hatékony bírói jogvédelem”

A C-219/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Landesverwaltungsgericht Steiermark (stájerországi regionális közigazgatási bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2020. május 26-án érkezett, 2020. május 12-i határozatával terjesztett elő az

LM

és

a **Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld**

között,

az **Österreichische Gesundheitskasse**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen, a Bíróság elnökhelyettese, a hatodik tanács elnökeként eljárva (előadó),
N. Jääskinen és M. Safjan bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– LM képviseletében P. Cernochova Rechtsanwältin,

* Az eljárás nyelve: német.

- az osztrák kormány képviselőjében A. Posch, J. Schmoll és C. Leeb, meghatalmazotti minőségben,
- a belga kormány képviselőjében M. Jacobs, M. Van Regemorter és C. Pochet, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében B.-R. Killmann és P. J. O. Van Nuffel, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 41. cikke (1) bekezdésének és 47. cikke (2) bekezdésének, valamint a Rómában 1950. november 4-én aláírt, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 6. cikkének értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet az LM és a Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (hartberg-fürstenfeldi elsőfokú közigazgatási hatóság, Ausztria) között, az utóbbi által LM-re amiatt kiszabott bírság tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy nem tartotta be a kiküldött munkavállalók díjazásával kapcsolatban az osztrák jogban előírt kötelezettségeit.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 96/71/EK irányelv

- 3 A munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1997. L 18., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 431. o.) 3. cikkének (1) bekezdése az alábbiakat írja elő:

„A tagállamok biztosítják, hogy bármelyik állam jogát is kell alkalmazni a munkaviszonyra, az 1. cikk (1) bekezdésében említett vállalkozások biztosítják a területükön kiküldetésben lévő munkavállalóknak az alábbi kérdésekkel kapcsolatos, munkaviszonyra vonatkozó szabályokat, amelyeket a munkavégzés helye szerinti tagállamban: [helyesen: A tagállamok gondoskodnak arról, hogy bármelyik állam jogát is kell alkalmazni a munkaviszonyra, az 1. cikk (1) bekezdésében említett vállalkozások a tagállamok területén kiküldetésben lévő munkavállalók részére az alábbi kérdésekkel kapcsolatosan a munkaviszonyra vonatkozó azon feltételeket biztosítsák, amelyeket a munkavégzés helye szerinti tagállamban:]

- törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezés, illetve
- olyan kollektív megállapodás vagy választott bírósági határozat állapít meg, amelyet a (8) bekezdés értelmében általánosan alkalmazandónak nyilvánítottak, amennyiben azok a mellékletben említett tevékenységekre vonatkoznak:

[...]

- c) minimális bérszint, beleértve a túlóradíjakat; ez a pont nem vonatkozik a kiegészítő foglalkozási nyugdíjrendszerekre;

[...]

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában az 1. cikk c) pontjában említett minimális bérszint fogalmát annak a tagállamnak a nemzeti jogszabályai, illetve gyakorlata határozzák meg, amelynek a területén a munkavállaló kiküldetésben tartózkodik.”

- 4 Ezen irányelv 5. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket ezen irányelv be nem tartása esetére.

[...]”

A 2014/67/EU irányelv

- 5 A 96/71 irányelv érvényesítéséről és a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről szóló 1024/2012/EU rendelet (az IMI-rendelet) módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/67/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 159., 11. o.) 9. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„A tagállamok kizárólag olyan közigazgatási követelményeket és ellenőrzési intézkedéseket írhatnak elő, amelyek az ezen irányelvben, valamint a [96/71] irányelvben foglalt kötelezettségeknek való megfelelés hatékony nyomon követéséhez szükségesek, és az uniós joggal összhangban indokoltak és arányosak.

E célból a tagállamok mindenekelőtt az alábbi intézkedéseket írhatják elő:

[...]

- b) arra vonatkozó kötelezettség, hogy [...] a fizetési papírokat, a napi munkaidő kezdetét, végét és időtartamát feltüntető munkaidő-nyilvántartó lapokat és a bérkifizetést igazoló dokumentumokat vagy az ezekkel egyenértékű dokumentumok másolatát [...] megőrizték vagy rendelkezésre bocsássák [...].

- c) a b) pontban említett dokumentumok átadásának kötelezettsége a kiküldetési idő lejártát követő észszerű időtartamon belül, a fogadó tagállam hatóságainak kérésére;

[...]”

Az osztrák jog

- 6 Az Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz (a munkaszerződésekre vonatkozó jogszabályok kiigazításáról szóló törvény, BGBl., 459/1993; a továbbiakban: AVRAG) 7i. §-a (5) és (7) bekezdésének az alapeljárásban alkalmazandó változata az alábbiakat írja elő:

„(5) Aki munkáltatóként anélkül foglalkoztat vagy foglalkoztatott munkavállalót, hogy az adott besorolási kritériumok figyelembevételével – az ASVG 49. §-ának (3) bekezdésében megjelölt díjelemek kivételével – megfizetné részére legalább az őt törvény, rendelet vagy kollektív szerződés szerint megillető díjazást, közigazgatási szabálysértést követ el, és a körzeti közigazgatási hatóság által kiszabott pénzbírsággal büntethető. Olyan alulfizetések esetében, amelyek folyamatosan több bérfizetési időszakot érintenek, egyetlen közigazgatási szabálysértés áll fenn. [...] Amennyiben az alulfizetés legfeljebb három munkavállalót érint, a pénzbírság munkavállalónként 1000 eurótól 10 000 euróig, ismételt szabálysértés esetén 2000 eurótól 20 000 euróig terjed, több mint három munkavállaló érintettsége esetén a pénzbírság munkavállalónként 2000 eurótól 20 000 euróig, ismételt szabálysértés esetén 4000 eurótól 50 000 euróig terjed.

[...]

(7) A szankciókiszabás elévülési ideje (a szabálysértési törvény 31. §-ának (1) bekezdése) a díjazás esedékességétől számított három év. Olyan alulfizetés esetében, amely folyamatosan több bérfizetési időszakot érint, a szankciókiszabásnak az első mondat szerinti elévülési ideje az alulfizetéssel érintett utolsó bérfizetési időszakra járó díjazás esedékességekor kezdődik. A büntethetőség elévülési ideje (a szabálysértési törvény 31. §-ának (2) bekezdése) ezekben az esetekben öt év. A rendkívüli díjazások tekintetében az első két mondat szerinti határidők az adott naptári év végével (az (5) bekezdés harmadik mondata) kezdődnek meg.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 7 A szlovákiai székhelyű GVAS s. r. o. társaság több munkavállalót küldött ki Ausztriába.
- 8 A 2016. június 19-én végzett ellenőrzés során tett megállapítások alapján a Hartberg-Fürstenfeldi járás közigazgatási hatósága az AVRAG 7i. §-ának (5) bekezdése alapján 6600 euró bírságot szabott ki LM-re mint a GVAS képviselőjére, mivel négy kiküldött munkavállalóval szemben nem teljesítette a díjazással kapcsolatos kötelezettségeket.
- 9 Ezt a határozatot 2020. február 20-án közzétették LM-mel.
- 10 LM e határozat ellen keresetet nyújtott be a Landesverwaltungsgericht Steiermarkhoz (stájerországi regionális közigazgatási bíróság, Ausztria).
- 11 E bíróság pontosítja, hogy kétségei vannak az AVRAG 7i. §-a (7) bekezdésének az uniós joggal való összeegyeztethetőségét illetően, amely az AVRAG 7i. §-ának (5) bekezdése alapján LM-nek felrótt jogsértésre vonatkozóan ötéves elévülési időt ír elő. Úgy véli, hogy ez a határidő különösen hosszú egy gondatlanságból elkövetett, kisebb súlyú szabálysértés esetében, és hogy nem biztos, hogy egy személy különösen akkor megfelelően meg tudja védeni magát, ha erre a védekezésre csaknem öt évvel a felrótt tényeket követően kerül sor.

- 12 E körülmények között a Landesverwaltungsgericht Steiermark (stájerországi regionális közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni az [EJEE] 6. cikkét, a [Charta] 41. cikkének (1) bekezdését és 47. cikkének második bekezdését, hogy e rendelkezésekkel ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a szabálysértési eljárásban kötelező jelleggel öt éves elévülési időt ír elő a gondatlanságból elkövetett jogsértések esetében?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

A Bíróság hatásköréről és az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 13 Az osztrák és a belga kormány azzal érvel, hogy a Bíróságnak nincs hatásköre az EJEE 6. cikkének értelmezésére.
- 14 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikk alapján a Bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy olyan nemzetközi jogi rendelkezéseket értelmezzen, amelyek a tagállamokat az uniós jog keretén kívül kötelezik (2019. november 6-i végzés, EOS Matrix, C-234/19, nem tették közzé, EU:C:2019:986, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 15 Következésképpen a Bíróságnak nincs hatásköre az előterjesztett kérdés megválaszolására annyiban, amennyiben az az EJEE 6. cikkének értelmezésére vonatkozik, ezzel szemben van hatásköre a Charta 47. cikke második bekezdésének értelmezésére, amely – amint azt az Alapjogi Chartához fűzött magyarázatok (HL 2007. C 303., 17. o.) pontosítják – megfelel az EJEE 6. cikke (1) bekezdésének (lásd ebben az értelemben: 2021. február 2-i Consob ítélet, C-481/19, EU:C:2021:84, 37. pont).
- 16 Egyébiránt az osztrák kormány vitatja az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát.
- 17 E kormány úgy véli, hogy ez a kérelem nem felel meg a Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikkében foglalt követelményeknek.
- 18 Először is előadja, hogy a kérdés indokolása tömör, és lényegében a szankciók arányosságára vonatkozik, míg az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozásban előírt elévülési időre vonatkozik.
- 19 Másrészt az előzetes döntéshozatal iránti kérelem nem tartalmazza az uniós jog azon rendelkezéseit, amelyek értelmezését kérik, és a nemzeti jog szóban forgó rendelkezései közötti kapcsolatra vonatkozó megállapításokat.
- 20 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek vizsgálata, a helytállóság szempontjából, nem a Bíróság feladata – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvalóvá válik, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság

nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdésekre hasznos választ adjon (lásd ebben az értelemben: 2021. szeptember 2-i INPS [Az összevont engedéllyel rendelkező személyeknek járó szülési és anyasági támogatások] ítélet, C-350/20, EU:C:2021:659, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 21 Ezenkívül az eljárási szabályzat 94. cikkének c) pontja értelmében az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek tartalmaznia kell azon okok ismertetését, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel egyes uniós jogi rendelkezések értelmezésére vagy érvényességére vonatkozóan, valamint azt a kapcsolatot, amelyet e bíróság e rendelkezések és az alapeljárásban alkalmazandó nemzeti jog között felállít.
- 22 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság, amikor kifejti az azzal kapcsolatos kételyeit, hogy az alapügyben szóban forgó szabályozásban előírt elévülési idő összeegyeztethető-e a védelemhez való jog tiszteletben tartásával, megjelöli azokat az okokat, amelyek arra késztették, hogy kérdést tegyen fel az uniós jog egyes rendelkezéseinek értelmezését illetően.
- 23 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság a Charta 41. és 47. cikkét az uniós jog olyan rendelkezéseiként határozza meg, amelyek véleménye szerint értelmezésre szorulnak.
- 24 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok eljárását illetően a Charta alkalmazási körét a Charta 51. cikkének (1) bekezdése határozza meg, amelynek értelmében a Charta rendelkezéseinek a tagállamok csak annyiban címzettjei, amennyiben az uniós jogot hajtják végre, és ezt a rendelkezést megerősíti a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata, amely szerint az uniós jogrendben biztosított alapvető jogokat az uniós jog által szabályozott valamennyi helyzetre alkalmazni kell, az ilyen helyzeteken kívül azonban nem (2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 25 Márpedig meg kell jegyezni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem fejt ki, hogy az uniós jog mely rendelkezései irányulnak az alapeljárásban szereplő szabályozás végrehajtására.
- 26 Mindemellett az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből az tűnik ki, hogy a jelen ügy a munkavállalók kiküldetésével összefüggésben merül fel, és hogy az alapügyben szóban forgó jogszabályban előírt elévülési idő a kiküldött munkavállalók alulfizetésével kapcsolatos jogsértésre vonatkozik.
- 27 A fentiekből következik, hogy az alapeljárás tárgyát képező jogvita a 96/71 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírt minimális bérszinttel kapcsolatos kötelezettség elmulasztása miatt kiszabott szankcióra vonatkozik.
- 28 A minimális védelmet nyújtó kötelező szabályok lényeges tartalmát képező rendelkezések betartásának biztosítása érdekében ugyanis ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdése előírja, hogy a tagállamok gondoskodnak arról, hogy bármelyik állam jogát kell is alkalmazni a munkaviszonyra, a vállalkozások a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében biztosítják a tagállamok területén kiküldetésben lévő munkavállalóknak azokat a munka- és foglalkoztatási feltételeket, amelyek az e rendelkezésben felsorolt kérdésekkel kapcsolatosak, mint többek között a minimális bérszint, beleértve a túlóradíjakat (lásd ebben az értelemben: 2013. november 7-i Isbir ítélet, C-522/12, EU:C:2013:711, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 29 Ezenkívül az irányelv 5. cikkéből következik, hogy az uniós jogalkotó a tagállamokra bízta az e kötelezettség teljesítésének biztosításához szükséges megfelelő szankciók meghatározását.
- 30 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság által adott információkból következik, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás, amely a kiküldött munkavállalók alulfizetését szankcionálja, és meghatározza az e jogsértésre alkalmazandó elévülési időt, a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében az uniós jog végrehajtását képezi. Ebből következik, hogy a jelen ítélet 24. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ezek az információk elegendőek ahhoz, hogy kapcsolatot hozzanak létre a – nemzeti bíróság által hivatkozott – Charta és az említett nemzeti szabályozás között.
- 31 A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy a nemzeti bíróság eleget tett az eljárási szabályzat 94. cikkének c) pontjában előírt kötelezettségeknek.
- 32 Következésképpen az előterjesztett kérdést elfogadhatónak kell tekinteni.

Az ügy érdeméről

- 33 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az EUMSZ 267. cikkel bevezetett együttműködési eljárás keretében a Bíróság feladata, hogy a nemzeti bíróságnak az előtte folyamatban lévő ügy eldöntéséhez hasznos választ adjon, és ebből a szempontból adott esetben a Bíróságnak át kell fogalmaznia az elé terjesztett kérdéseket (2020. március 3-i Gómez del Moral Guasch ítélet, C-125/18, EU:C:2020:138, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében az, hogy a kérdést előterjesztő bíróság valamely kérdést csak bizonyos uniós jogi rendelkezésekre hivatkozva fogalmazott meg, nem akadályozza annak, hogy a Bíróság megadja e bíróság számára az értelmezés minden olyan elemét, amely hasznos lehet az utóbbi előtt lévő ügy megítéléséhez, akár hivatkozott ezekre a kérdéseinek megfogalmazásában, akár nem. E tekintetben a Bíróságnak kell a nemzeti bíróság által szolgáltatott információk összessége és különösen az előzetes döntéshozatalra utaló határozat indokolása alapján meghatározni az uniós jog azon rendelkezéseit, amelyeknek az értelmezése a jogvita tárgyára figyelemmel szükséges (2017. március 7-i X és X ítélet, C-638/16 PPU, EU:C:2017:173, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy – amint az a jelen ítélet 28. és 29. pontjából kitűnik – az olyan nemzeti szabályozás, mint az alapügyben szereplő, amely a kiküldött munkavállalók alulfizetését szankcionálja, és meghatározza az e szabálysértésre alkalmazandó elévülési időt, előírja a 96/71 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírt minimális bérszinttel kapcsolatos kötelezettség elmulasztásának szankcióit, és így az említett irányelv 5. cikkének végrehajtását valósítja meg.
- 36 Ezenfelül a Charta 41. cikke, amelyre a nemzeti bíróság hivatkozik, nem releváns az alapjogvita kérdése szempontjából. Ugyanis e rendelkezés szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy annak címzettjei nem a tagállamok, hanem kizárólag az Unió intézményei, szervei és hivatalai (2020. november 24-i Minister van Buitenlandse Zaken ítélet, C-225/19 és C-226/19, EU:C:2020:951, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 37 Mindemellett emlékeztetni kell arra is, hogy a Charta 41. cikkében rögzített, megfelelő ügyintézéshez való jog az uniós jognak a tagállamok tekintetében e jog végrehajtása esetében alkalmazandó általános elvét tükrözi (lásd ebben az értelemben: 2020. november 24-i Minister van Buitenlandse Zaken ítélet, C-225/19 és C-226/19, EU:C:2020:951, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A Bíróság tehát az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést az uniós jog ezen általános elve alapján tudja megválaszolni.
- 38 Ilyen körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság kérdésével lényegében arra keres választ, hogy a 96/71 irányelv 5. cikkét a Charta 47. cikkével összefüggésben és a gondos ügyintézéshez való jogra vonatkozó általános uniós jogelv fényében úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely a kiküldött munkavállalók díjazásával kapcsolatos kötelezettségek megsértése esetén ötéves elévülési időt ír elő.
- 39 Amint az ezen irányelv 5. cikkéből kitűnik, az uniós jogalkotó a tagállamokra bízta a megfelelő szankciók meghatározását annak érdekében, hogy biztosítsa többek között az említett irányelv 3. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírt minimális bérszinttel kapcsolatos kötelezettség betartását.
- 40 Fontos továbbá megjegyezni, hogy ugyanez az irányelv nem állapít meg semmilyen szabályt arra vonatkozóan, hogy a nemzeti hatóságok milyen szankciókat szabnak ki a 96/71 irányelv, különösen a 3. cikkének be nem tartása esetén.
- 41 Az erre vonatkozó uniós szabályozás hiányában az ilyen szabályok a tagállamok eljárási autonómiájának elve alapján ez utóbbiak belső jogrendjére tartoznak. Nem lehetnek kedvezőtlenebbek azonban, mint a hasonló belső jellegű esetekre vonatkozó szabályok (az egyenértékűség elve), és nem tehetik a gyakorlatban lehetetlenné vagy rendkívül nehezzé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve) (lásd ebben az értelemben: 2020. július 16-i Caixabank és Banco Bilbao Vizcaya Argentaria ítélet, C-224/19 és C-259/19, EU:C:2020:578, 83. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2021. január 21-i Whiteland Import Export ítélet, C-308/19, EU:C:2021:47, 45. és 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 42 A tagállamok az uniós jog végrehajtása során kötelesek biztosítani a Charta 47. cikkének első bekezdésében rögzített hatékony jogorvoslathoz való jog tiszteletben tartását, amely a hatékony bírói jogvédelem elvének megerősítését jelenti (lásd ebben az értelemben: 2021. április 15-i État belge [Az átadásra vonatkozó határozatnál későbbi körülmények] ítélet, C-194/19, EU:C:2021:270, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 43 Először is az egyenértékűség elvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy ezen elv tiszteletben tartása feltételezi, hogy az érintett szabály különbségtétel nélkül vonatkozik az uniós jog és a belső jog megsértésén alapuló, hasonló tárggyal és joggal rendelkező keresetekre (lásd ebben az értelemben: 2020. február 27-i Land Sachsen-Anhalt [Köztisztviselők és bírák díjazása] ítélet, C-773/18–C-775/18, EU:C:2020:125, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből semmiképpen sem következik, hogy az alapügyben szóban forgó szabályozásban előírt elévülési idő sérti ezt az elvet. A nemzeti bíróság feladata azonban annak megállapítása, hogy megsértették-e az említett elvet.

- 45 Másodszor, a hatékonyság elvét illetően hangsúlyozni kell, hogy a tagállamok felelősek azért, hogy minden egyes esetben biztosítsák az uniós jog által biztosított jogok hatékony védelmét, különösen egyfelől azon elv betartásával, amely szerint az érdekeiket jelentősen érintő döntések címzettjei részére lehetőséget kell adni arra, hogy hasznos módon ismertethessék álláspontjukat azon elemekkel kapcsolatban, amelyekre a közigazgatási szerv a határozatát alapozni kívánja, másrészt minden személynek a Charta 47. cikkének második bekezdésében foglaltak szerinti azon joga érvénysülésének biztosításával, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 14-i *The Trustees of the BT Pension Scheme* ítélet, C-628/15, EU:C:2017:687, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2017. november 9-i *Ispas* ítélet, C-298/16, EU:C:2017:843, 31. pont).
- 46 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a fegyveregyenlőség elvéből, amely szerves részét képezi a magánszemélyek uniós jogból származó jogai ezen rendelkezésben biztosított hatékony bírósági védelme elvének, amennyiben az – többek között mint a kontradiktórius eljárás elve – magának a tisztességes eljárás fogalmának a velejárója, az következik, hogy észszerű lehetőséget kell biztosítani valamennyi félnek arra, hogy olyan körülmények között ismertesse álláspontját, ideértve a bizonyítékait is, amelyek mellett nem kerül teljesen előnytelen helyzetbe ellenfelével szemben (lásd ebben az értelemben: 2019. október 16-i *Glencore Agriculture Hungary* ítélet, EU:C:2019:861, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 Az olyan nemzeti szabályozás tekintetében, mint az alapügyben szereplő, emlékeztetni kell arra, hogy – amint az a jelen ítélet 35. pontjából kitűnik – a kiküldött munkavállalók alulfizetését szankcionáló és az ilyen jogsértés elévülési idejét öt évben megállapító szabályozás célja a minimális bérszinttel kapcsolatos, az ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában előírt kötelezettség betartásának biztosítása.
- 48 Márpedig a munkavállalók kiküldetésével és az ilyen jogsértés üldözésével kapcsolatos helyzetek határokon átnyúló jellege alkalmas arra, hogy viszonylag bonyolulttá tegye az illetékes nemzeti hatóságok munkáját, és így indokolja egy olyan elévülési idő megállapítását, amely kellően hosszú ahhoz, hogy az illetékes nemzeti hatóságok képesek legyenek az ilyen jogsértés üldözésére és szankcionálására.
- 49 Ezen túlmenően, tekintettel a 96/71 irányelv által a minimális bérszintre vonatkozó kötelezettségnek tulajdonított jelentőségre, észszerűen elvárható, hogy a munkavállalókat valamely tagállam területére kiküldő szolgáltatásnyújtók több évig megőrizzék az e munkavállalók munkabérének kifizetéséről szóló igazolásokat.
- 50 E tekintetben megjegyzendő továbbá, hogy a 2014/67 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja kifejezetten felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy a más tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtókat kötelezzék arra, hogy az illetékes hatóságok kérésére a kiküldetést követően, észszerű határidőn belül mutassanak be bizonyos dokumentumokat, köztük a munkabérek kifizetésének igazolását is.
- 51 Márpedig a jelen ítélet előző két pontjában kifejtett megfontolások fényében nem tűnik észszerűtlennek, hogy az olyan elévülési idő miatt, mint amilyen az alapügyben szerepel, a más tagállamokban letelepedett szolgáltatásnyújtóknak öt évig meg kell őrizniük és be kell mutatniuk a munkabér kifizetéséről szóló igazolásokat.

- 52 Ilyen körülmények között a kiküldött munkavállalók alulfizetésével kapcsolatos jogsértés ötéves elévülési idejének megállapítása nem tűnik olyan mértékűnek, amely a gondos gazdasági szereplőt annak a kockázatnak teszi ki, hogy ne tudja érdemben kifejni álláspontját azokkal az elemekkel kapcsolatban, amelyekre a közigazgatási szerv az őt ilyen jogsértés elkövetése miatt büntetni szándékozó határozatát alapozni kívánja, és annak a kockázatnak sem, hogy ne tudja ügyét, beleértve a bizonyítékait is, bíróság előtt előadni.
- 53 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 96/71 irányelv 5. cikkét a Charta 47. cikkével összefüggésben és a gondos ügyintézéshez való jogra vonatkozó általános uniós jogelv fényében úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely a kiküldött munkavállalók díjazásával kapcsolatos kötelezettségek megsértése esetén ötéves elévülési időt ír elő.

A költségekről

- 54 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

A munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikkét az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben és a gondos ügyintézéshez való jogra vonatkozó általános uniós jogelv fényében úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely a kiküldött munkavállalók díjazásával kapcsolatos kötelezettségek megsértése esetén ötéves elévülési időt ír elő.

Aláírások